

XXXIX

Cîteva zile mai tîrziu, în timp ce stătea împreună cu Kitty, cu un pahar mare de whisky cu sifon în mînă, Waddington începu să-i vorbească despre mănăstire.

— Maica stareță e o femeie remarcabilă, îi zise el. Surorile îmi spun că se trage din una din cele mai nobile familii din Franța, dar n-au vrut să-mi spună care. Ele zic că stareța nu vrea să fie bîrfită.

— De ce n-o întrebî pe ea dacă te interesează așa ceva? zîmbi Kitty.

— Dacă ai cunoaște-o, ți-ai da seama că e imposibil să-i pui o întrebare indiscretă.

— Trebuie să fie o femeie într-adevăr remarcabilă dacă izbutește să-ți inspire teamă și respect pînă și dumitale.

— Am un mesaj pentru dumneata din partea ei. M-a rugat să-ți spun că, deși, firește, poate nu dorești să te aventurezi pînă în centrul epidemiei, dacă nu te superi, i-ar face mare plăcere să-ți arate mănăstirea.

— Foarte drăguț din partea ei. Nici n-aș fi crezut că are idee de existența mea.

— I-am vorbit eu despre dumneata. În ultima vreme mă duc acolo de vreo două-trei ori pe săptămîină, ca să văd dacă pot fi de folos cu ceva. Și îndrăznesc să spun că și soțul dumitale le-a vorbit despre dumneata. Trebuie să fii pregătită să constați că ele îi poartă o admirație nețarmurită.

— Dar dumneata ești catolic?

Ochii lui malitioși sclîpîră și fețișoara lui caraghioasă se boți toată într-un hohot de rîs.

— De ce rîzi de mine? întrebă Kitty.

— Oare poate veni ceva bun din Galileea? Nu, nu sînt catolic. Eu zic că fac parte din biserica anglicană, ceea ce presupun că este o formă inofensivă de a zice că nu cred prea mult în nimic... Acum zece

ani, cînd a venit aici, stareța a adus cu ea șapte măicuțe și numai trei din ele au mai rămas în viață. Vezi dumneata, nici în perioadele lui cele mai bune Mei Tan Fu nu e chiar o stațiune. Ele trăiesc în mijlocul orașului, în cartierul cel mai sărac, muncesc pe rupe și n-au niciodată vacanță.

— Dar de ce au rămas numai trei măicuțe și stareța?

— A, nu, le-au luat locul altele! Acum sînt șase. La începutul epidemiei, cînd una din ele a murit de holeră, au venit altele două de la Canton în locul ei.

Kitty se cutremură, prinsă de un fior.

— Ți-e frig?

— Nu, dar parcă mi-a trecut o umbră peste mormînt, cum se zice.

— Cînd părăsesc Franța, măicuțele pleacă definitiv de acolo. Nu sînt ca misionarii protestanți, care din cînd în cînd mai au cîte un concediu pe an. M-am gîndit întotdeauna că ăsta trebuie să fie lucrul cel mai greu dintre toate. Noi, englezii, nu sîntem prea legați de pămînt și ne putem simți ca acasă în orice parte a lumii, dar francezii, cred eu, au un atașament față de țara lor care e aproape ca o legătură fizică. Nu se simt în largul lor cînd sînt smulși de acolo. Mi se pare un lucru de-a dreptul înduioșător ca aceste femei să facă o asemenea jertfă. Presupun că dacă aș fi într-adevăr catolic, l-aș vedea ca pe ceva firesc.

Kitty îl privi calmă, aproape cu răceală. Nu prea înțelegea emoția cu care vorbea omulețul și se întrebă dacă nu cumva poza. Băuse mult whisky și poate că întrecuse puțin măsura.

— Vino să vezi cu ochii dumitale, îi spuse el cu un zîmbet cam zeflemitor, citindu-i imediat gîndul. E mult mai puțin riscant decît să mănînci o roșie.

— Dacă dumneata nu te temi, nu vād nici un motiv să mă tem eu.

— Cred că o să fie și amuzant. E cumva ca o bucătică din Franța.

XL

Trecură râul pe un sampan. La debarcader pe Kitty o aștepta o lectică și căraușii o duseră sus, pe deal, la gura apei. Pe aici treceau culii ca să care apă de la rîu și alergau în sus și-n jos, cu niște găleți imense atîrnate cu un fel de jug pe umeri, stropind astfel cărarea, care acum era așa de udă, de parcă ar fi plouat din abundență. Chinezii care duceau lectica lui Kitty scoteau niște strigăte scurte și ascuțite ca să-i îndemne să se dea la o parte din cale.

— Bineînțeles că toate afacerile sînt paralizate, spuse Waddington, care mergea pe lingă lectica ei. În condiții normale ar trebui să te îmbrînțești ca să treci printre culii care duc și aduc poveri mari de aici pînă la jonci.

Strada era îngustă și șerpuită, astfel că femeia își pierdu total simțul direcției și nu mai știu încotro mergeau. Majoritatea magazinelor erau închise. Pe timpul călătoriei Kitty se deprinsese cu dezordinea străzilor chinezești, dar aici zăceau de săptămîni întregi gunoaie și resturi de tot felul. Iar duhoarea era atît de îngrozitoare, încît trebuia să-și țină batista la nas. Cînd trecuse prin orașele chinezești, fusese deranjată de privirile curioase ale gloatei, dar acum observă că nu i se aruncă decît rareori cîte o privire indiferentă. Trecătorii, puțini și mai degrabă răsfițați decît înghesuiți, ca de obicei, păreau prinși cu propriile lor treburi. Erau speriați și neliniștiți. Din cînd în cînd, trecînd prin dreptul unei case, auzea bătăile gongurilor și lamentațiile stridente și susținute ale unor instrumente necunoscute. Îndărătul acelor uși închise zăcea cîte un mort.

— Am ajuns, spuse în cele din urmă Waddington.

Lectica fu lăsată jos în dreptul unei ușițe, deasupra căreia se afla o cruce într-un perete lung și alb, iar Kitty coborî. Waddington sună.

— Știi, spuse Waddington, nu e cazul să te aștepți la ceva prea mareș. Sînt îngrozitor de sărace.

Le deschise o chinezoaică tânără și, după ce Waddington spuse vreo două-trei vorbe, fata îi conduse într-o cămăruță laterală de pe un coridor. Acolo se afla o masă mare, acoperită cu o mușama în carouri, și de-a lungul pereților erau înșirate câteva scaune tari. În capătul celălalt al încăperii era o statuie de ghips a Sfintei Fecioare. Peste o clipă sosi o maică scundă și grăsuță, cu o față bonomă, obraji roșii și ochi veseli. Când i-o prezentă pe Kitty, Waddington i se adresă cu „soră St. Joseph“.

— *C'est la dame du docteur*¹? întrebă călugărița, rîzînd bucuroasă, și apoi adăugă că maica stareță o să vină într-o clipă.

Sora St. Joseph nu știa englezește, iar Kitty avea o franceză chinuită. Dar Waddington, vorbind fluent, năvalnic și cu multe greșeli, întretinu un adevărat șuvoi de comentarii glumețe, care o făcură pe blinda măicuță să se strice de rîs. Hohotele ei vesele și slobode o uimiră foarte tare pe Kitty. Ea era convinsă că oamenii bisericii sînt întotdeauna sobri și această veselie dulce și copilăroasă o înduioșă.

XLI

Ușa se deschise ca de la sine, alunecînd singură pe balamale – sau cel puțin așa i se păru lui Kitty –, și în cămăruță intră maica stareță. Rămase o clipă în prag și pe buzele ei flutură un zîmbet grav în timp ce se uita la sora care rîdea și la fața caraghioasă, ca de clown, a lui Waddington. Apoi pași înainte și-i întinse mîna lui Kitty:

— Doamna Fane?

Vorbea englezește cu accent străin, dar cu o pronunție corectă, și se înclină ușor înaintea ei.

— E o mare plăcere să faci cunoștință cu nevasta bunului și bravului nostru doctor, zise ea.

1. E soția doctorului? (fr.)

Kitty simți că stareța o cîntărește îndelung și fără jenă din priviri. Gestul ei era atît de franc, încît nu părea nepoliticos. Simțeai că ai de-a face cu o femeie a cărei datorie este să-și formeze o părere clară despre cei din jur și căreia nici prin cap nu-i trecea să recurgă la vreun subterfugiu. Cu afabilitate demnă, își pofti musafirii să ia loc, apoi se așeză și ea. Sora St. Joseph, încă zîmbitoare, dar fără să scoată o vorbă, rămase la o parte, puțin în spatele stareței.

— Știu că englezilor le place ceaiul, așa că v-am comandat o ceașcă, spuse stareța. Dar trebuie să-mi cer scuze dacă va fi servit după moda chinezească. Știu că domnul Waddington preferă whisky-ul, dar mă tem că nu-i pot oferi așa ceva.

Zîmbi și în ochii ei gravi se strecură o undă de maliție.

— Haide, haide, *ma mère!* Vorbești de parcă aș fi un bețivan înveterat.

— Mie mi-ar fi făcut plăcere să poți spune că nu bei niciodată, domnule Waddington.

— În orice caz, pot să spun că nu beau decît excesiv, maică stareță, rîse el și-i traduse în franceză surorii St. Joseph această remarcă frivolă.

Călugărița îl privi stăruitor, cu ochi prietenoși.

— Trebuie să-i acordăm circumstanțe atenuante domnului Waddington, pentru că de vreo două-trei ori, cînd rămăseserăm fără bani și nu știam cum să ne hrănim orfanii, el ne-a venit în ajutor.

Novicea care le deschisese ușa veni acum cu o tavă pe care erau cești chinezești, un ceainic și o farfurioară cu acele prăjiturile cărora francezii le spun *madeleines*.

— Trebuie să mîncăți madlenele, spuse stareța, căci sora St. Joseph le-a făcut chiar azi-dimineață pentru dumneavoastră.

Vorbiră despre lucruri banale. Maica stareță o întrebă pe Kitty de cînd e în China și dacă drumul de la Ching Yan a obosit-o tare. O întrebă dacă a fost vreodată în Franța și dacă n-o supără clima de la Ching Yan. Conversația era ternă, dar prietenoasă, și, datorită împrejurărilor, căpătă o savoare deosebită.

Salonașul în care stăteau era foarte silențios, încît aproape că nu-ți venea să crezi că te afli în inima unui oraș atît de aglomerat. Aici domnea pacea și totuși de jur împrejur epidemia făcea ravagii și oamenii îngroziți și neliniștiți erau ținuți la respect de voința de fier a unui militar care era mai mult brigand. Între zidurile mănăstirii infirmeria era plină ochi cu soldați bolnavi și muribunzi. Chiar și dintre orfanii îngrijiți de măicuțe muriseră un sfert.

Kitty, impresionată, deși fără să știe prea bine de ce, o cerceta cu privirea pe doamna gravă care-i punea întrebări amabile. Era îmbrăcată în alb și singura pată de culoare a rasei călugărești era inima roșie care-i ardea pe piept. Era o femeie între două vârste, care putea să aibă vreo patruzeci sau cincizeci de ani, deși era greu de ghicit, căci nu prea avea zbircituri pe fața netedă și palidă. Senzația că nu e prea tînără venea mai ales din demnitatea ținutei, din siguranța ei și din faptul că mîinile sale puternice și frumoase își pierduseră culoarea. Avea fața prelungă, cu gura mare și dinții lați și egali. Nasul, deși nu-i era deloc mic, era totuși delicat și sensibil. Dar ochii, străjuiți de niște sprincene negre și subțiri, ochii îi dădeau chipului ei nota aceea gravă și tragică. Erau foarte mari, negri și, deși nu chiar glaciali, păreau autoritari – asta din pricina seriozității lor calme. Primul gînd pe care ți-l inspira o privire aruncată stareței era că în tinerețe trebuie să fi fost frumoasă, dar peste o clipă îți dădeai seama că e o femeie a cărei frumusețe sporise în decursul anilor grație personalității ei puternice. Avea vocea gravă, joasă și bine stăpînită și vorbea rar, atît în engleză, cît și în franceză. Lucrul cel mai impresionant la femeia aceasta era aerul de autoritate atenuată de caritatea creștină. Simțeai la ea deprinderea de a porunci. I se părea firesc ca lumea să i se supună, însă accepta cu smerenie această obediență. Nu puteai să nu vezi că era extrem de conștientă de autoritatea bisericii care o susținea. Însă Kitty presupunea că, în pofida comportamentului ei auster, avea o oarecare îngăduință pentru slăbiciunile omenești. Și era imposibil să-i